

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Isagoge Sive Introductio Ad Vitæ Spiritualis
Perfectionem, Omnibus tam Regularibus, quàm Clericis
Sæcularibus, Confessariis, Concionatoribus, & Animarum
Pastoribus perquàm utilis, & specialiter ...**

Herlet, Johann Georg

Sulzbaci, Anno MDC.XCIII.

§. 2. De Adoratione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37853

instante coram Iudice, ut illam de aduersario vindicaret; ac tandem propter suam perseverantiam impetrante, quod volebat; subdit: *Audite, quid Iudex iniquitatis dicit: Deus autem non faciet vindictam electorum suorum, clamantium ad se die ac nocte?* & *Luc. 11.* Postquam in parabolâ ostendisset, quomodò etiam homo homini, qui perseveraverit pulsans, mediâ nocte surgens tribuat, quod petit, propter constantiam ejus & perseverantiam in petendo; statim subjungit: *Et ego dico vobis: petite, & dabitur vobis: querite, & invenietis: pulsate, & aperietur vobis.* S. Jacobus Apostolus etiam in suâ Canonicâ c. 5. ait: *Multum valet deprecatio Juste assidua, jugis, constans, & perseverans; qualem scilicet ad Deum sine intermissione fundebant primi Christiani; de quibus dicitur Actor. 2. Erant perseverantes in Orationibus. Et c. 6. dicunt Apostoli: Nos orationi instantes erimus.*

§. 2.

De Adoratione.

136. **A**lterum virtutis Religionis exercitium hominibus Religiosis frequentissimum ac familiarissimum est *Adoratio*; quæ definitur: *Actus virtutis Religionis, quo per convenientem aliquem corporis gestum protestamur nostram subjectionem erga Deum, veluti omnium creaturarum Dominum, ipsiq; Divinum honorem tribuimus.* Est enim Adoratio propriè dicta cultus latriæ, soli Deo debitus, & exhibendus; jux-

§ 2

ta

De
23
Kerf

ca illud *Matth. 4. Scriptum est : Dominum Deum tuum adorabis, & illi soli servies.* Unde cum S. Joannes vellet Angelum adorare, hic prohibuit, dicens: *Vide, ne feceris : conservus tuus sum. Deum adora: Apocal. 19.* Quando igitur in Scripturis dicitur, quod Sanctis Angelis vel hominibus Adoratio quoque fuerit exhibita; tunc nomen *Adorationis* sumitur improprie & latissime, quatenus cultum Dulix, vel etiam cultum politicum significat; sicut *Genes. 23.* dicitur: *Surrexit Abraham, & adoravit populum terra.*

137. Solet autem Adoratio proprie dicta includere in se duo: primum est *interna, animi reverentia, affectio, & submissio erga Deum*; sine qua exterior corporis gestus non tam Adoratio est dicendus, quam simulatio: debet siquidem Adoratio fieri in spiritu & veritate; juxta illud *Joann. 4. Veri Adoratores adorabunt Patrem in spiritu & veritate. Spiritus est Deus; & eos, qui adorant, in spiritu & veritate oportet adorare.* Alterum est *externa submissionis & reverentiae internae testificatio, per gestum aliquem corporis ad hoc accommodatum significata.* Quia enim ex duplici natura compositi sumus, *spirituali scilicet & corporali*; hinc convenit, ut utriusque generis operationibus protestemur, nos omnia Deo debere; ut inquit S. Damascenus *lib. 4. de Fide c. 13.* Addit S. Augustinus *lib. de cura pro mortuis c. 5.* per externum corporis gestum in Adoratione magis excitari, foveri, & augeri in nobis *internum mentis affectum erga Deum.* E-
jus

ius verba sunt: *Nescio, quo pacto, cum hi motus corporis non possint nisi motu animi precedente fieri, eisdem exterius visibiliter factis ille interior invisibilis, qui eos fecit, augetur; ac per hoc cordis affectus, qui, ut fierent ista, precessit, quia facta sunt, crescit.*

138. Porro tres sunt externi corporis gestus, in Ecclesiâ Catholicâ usitatior, quibus in adorando Deo utimur. Primus est *genuflexio, quâ juxta D. Thomam q. 84. a. 2. nostram infirmitatem designamus, in comparatione ad Deum; ipsiusque excellentiam & supremam Majestatem profitemur.* De quâ Adorationis specie sæpius fit mentio in Scriptura veteris & novi testamenti: nam *Danielis 6.* dicitur, quod *Propheta tribus temporibus in die flectebat genua sua, & adorabat.* Rom. 14. Inducit S. Paulus Deum apud *Isaiam c. 45.* dicentem: *Vivo ego, dicit Dominus, quoniam mihi flectetur omne genu.* Et ipse de se scribit *Ephes. 3.* *Flecto genua mea ad Patrem Dominum Nostri Jesu Christi:* De Christo verò ait. *Philip. 2.* *Deus exaltavit illum, & donavit illi nomen, quod est super omne nomen; ut in Nomine Jesu omne genu flectatur.* Secundus corporis gestus in Adoratione est *prostratio corporis in terram;* quâ juxta eundem S. Thomam supra profitemur, nos ex nobis nihil esse. Cujus etiam meminit S. Scriptura: Nam *Tobia 12.* dicitur, quod *Senior Tobias & Domestici ejus ceciderunt super terram in faciem suam: & prostrati per horas tres benedixerunt Deum.* *Gens. 17.* *Cum Deus vel potius Angelus loco Dei appareret Abrahamo Patriarchæ,*

chæ, hic *cecidit pronus in faciem*. Quod etiam de se narrat Propheta Ezechiel. c. 43 & 44. Tertius gestus est *inclinatio corporis*. De quâ dicitur *Genes. 24. Inclinavit se homo, & adoravit Dominum*. Item *1. Paralip. 29. Inclinaverunt se, & adoraverunt Deum*.

139. Denique occasiones exercendi prædictos corporis gestus in adorando Deo plures quotidie occurrunt in Statu Religioso. Nam primo Deum sic adorare possumus, quodocumque sub officio Divino dicitur versus: *Gloria Patri &c.* aut in Psalmis vel hymnis fit mentio Adorationis Deo vero exhibendæ; veluti in Hymno Angelico: *Adoramus te*. In Symbolo Apostolorum: *Qui cum Patre & Filio simul adoratur*. In Psalmis: *Venite Adoremus, & procidamus ante Deum &c. Adorent eum omnes Angeli ejus &c.*

Secundò Possumus exercere actum Adorationis, quotiescunque transimus ante Venerabile Sacramentum, vel imaginem Crucifixi. Item cum Sanctissimum Sacramentum in Missâ elevatur, & ostenditur; vel è tabernaculo extractum populo adorandum proponitur; ad infirmum defertur &c. Verbo: quotiescunque in Missali & Rituali præscribitur inclinatio corporis, genuflexio, prostratio &c. tunc nobis offertur occasio exercendi actum Adorationis; dummodò tamen externo corporis gestui semper internus animi affectus, submissio, & reverentia conjungatur.

3. De